

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 12. juni 2008 truffet vedtak i

Sak nr: 31/08 (arkivnr: 200800368-13)

Saken gjelder: Klage fra A på sorenskriver B ved X tingrett

Utvalgsmedlemmer: Eva Nygaard Ottesen (leder)
Jon Høyland
Trine Buttingsrud Mathiesen
Wenche Frogn Sellæg
Rita Sletner

Rita Sletner møtte som varamedlem for Halvor Kjølstad, som hadde forfall.

Offentlighet: Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 2.

- Vedtak:**
1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder forhold som ligger utenfor klagefristen på ett år, eller som kan overprøves ved bruk av rettsmidler.
 2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver B.

Innledning:

Ved brev av 26. april 2008 har A inngitt klage på sorenskriver B ved X tingrett. Klagen gjelder dommeradferd. Ved brev av 16. mai 2008 har Tilsynsutvalgets sekretariat varslet A om at klagen vurderes avvist, dels fordi den synes for sent fremsatt og dels fordi den synes å gjelde forhold som utvalget ikke har anledning til å vurdere. Klagen er forelagt sorenskriver B, som ved brev av 19. mai 2008 og 30. mai 2008 har avgitt uttalelse. Klagen er supplert ved brev av 21. mai 2008 og 2. juni 2008.

Saksfremstilling:

Klagen har sitt utspring i X tingretts behandling av en erstatningssak. A hadde fremsatt erstatningskrav mot Rollag kommune med bakgrunn i felling av en elg på A's skogeiendom. Sorenskriver B var rettens formann ved tingrettens behandling av saken. A var selvprosederende part.

Dom i saken ble avsagt 8. august 2007. Kommunen ble frifunnet.

I perioden fra avgjørelsen falt og inntil medio april 2008 har A en rekke ganger rettet skriftlige henvendelser til X tingrett med ulike spørsmål i anledning saken. Sorenskriver B har besvart henvendelsene. Det vises i flere av brevene til at tingretten ikke kan fortsette denne korrespondansen med A, og at fremtidige henvendelser ikke kan påregnes besvart.

Også forut for den angjeldende erstatningssak har A gjentatte ganger henvendt seg til retten med ønske om generell juridisk veiledning og med spørsmål relatert til konkrete saker.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Det stilles spørsmål ved sorenskriver B's beslutning om å innkalle til rettsmøter i rettsferien, hans beslutning om å nekte en person å stille som A's medhjelper, samt rettmessigheten av trekningen av meddommere i den angjeldende sak.

Visse deler av faktumbeskrivelsen i den angjeldende dom, tilbakevises. Sorenskriver B har blitt bedt om å oppgi navnene på de personene som har fremsatt de falske og usanne beskyldningene som er lagt til grunn i dommen.

Det stilles spørsmål ved sorenskriver B's manglende besvarelse av spørsmål til tross for gjentatte purringer, samt sorenskriverens opplysning om at fremtidige brev må påregnes returnert ubesvart.

Innklagede – sorenskriver B – har i hovedsak vist til følgende:

A her fått en behandling ved X tingrett som er ganske enestående. Det er skrevet en lang og utførlig dom i saken. Dersom saken hadde blitt behandlet etter reglene i ny tvistelov, ville den angjeldende sak kun ha vært begrunnet med et par linjer.

I nærværende sak har han til tross for en svært grundig gjennomgang av hele sakskomplekset, fått en rekke spørsmål fra A som han etter fattig evne har forsøkt å besvare. Det er imidlertid grenser for hvor lang tid han kan bruke på denne saken.

Klagen anses som åpenbart grunnløs.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Imidlertid gjelder det visse lovbestemte unntak fra denne myndigheten. En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan "vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig". Det betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning, kan Tilsynsutvalget ikke vurdere dette. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Visse beslutninger kan riktignok ikke angripes ved anke. Det fremgår imidlertid av lovforarbeidene til lov om endringer i domstoloven m.m. at Tilsynsutvalget heller ikke i disse tilfellene skal kunne overprøve selve avgjørelsen, jf. Ot.prp. nr. 44 (2000-2001) s. 175 og NOU 1999:19 s. 327-328. Når det i rettspleielovgivningen ikke er gitt anledning til overprøving av slike avgjørelser, skal det heller ikke være adgang til en indirekte prøving gjennom klage- og disiplinærordningen.

Videre inneholder domstoloven bestemmelser om klagefrist. Det følger av domstoloven § 237 fjerde ledd at "Dommeren må klages inn for Tilsynsutvalget innen tre måneder etter at forholdet som er grunnlag for klagen fant sted, eller etter at klageren ble kjent med eller burde vært kjent med dette forholdet". En klage kan ikke tas til behandling dersom det er gått mer enn ett år fra det påklagede forhold fant sted og til klagen innsendes. Denne fristen er absolutt og gjelder uten unntak.

Klagen refererer seg bl.a. til korrespondanse og tilbakemeldinger som ligger utenfor lovens absolutte klagefrist på ett år. De påklagede forhold som ligger forut for 26. april 2007, må avvises som for sent fremsatt.

Klagen gjelder videre fastsettelse av tidspunkt for rettsmøter, beslutning om medhjelper, spørsmål om meddommerne i saken var trukket på korrekt vis, og uenighet i det faktum som retten har lagt til grunn i dommen av 8. august 2007.

De nevnte forhold kan alle enten prøves gjennom anvendelse av rettsmidler (anke, gjenåpning), eller refererer seg til beslutninger av den art det ikke kan benyttes rettsmidler mot. Tilsynsutvalget har etter dette ikke myndighet til å vurdere de angjeldende forhold, og denne del av klagen avvises under henvisning til domstoloven § 236 fjerde ledd.

Den del av klagen som etter dette gjenstår, er påstandene om manglende svar og uttalelsene om at fremtidige henvendelser ikke kan påregnes besvart.

Ut fra de vedlagte gjenparter av den angjeldende korrespondanse kan Tilsynsutvalget ikke se at det er grunnlag for påstander om manglende svar på henvendelser. For utvalget ser det tvert om ut som om sorenskriver B har svart A på hans mange henvendelser, om enn ikke besvart alle spørsmål i sin fulle bredde. Med tanke på det store antall henvendelser, og de mange spørsmål som reises i den enkelte henvendelse, har utvalget forståelse for at sorenskriveren ikke kan gå inn i enkeltheter, og at sorenskriveren anbefaler A å kontakte en advokat med sine spørsmål. Av samme grunn mener utvalget at det også må være godt innenfor normene for god dommerskikk å på et tidspunkt avskjære videre korrespondanse ved å vise til at fremtidige henvendelser i samme sakskompleks ikke kan påregnes besvart.

Etter dette finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor sorenskriver B.

Tilsynsutvalget opplyser for ordens skyld at utvalget behandler klager på dommere, og at det således faller utenfor utvalgets kompetanse å behandle klager på ansatte i politiet og påtalemyndigheten.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder forhold som ligger utenfor klagefristen på ett år, eller som kan overprøves ved bruk av rettsmidler.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver B.